

Undersökning av betydande miljöpåverkan i detaljplan

Planens konsekvenser har bedömts utifrån miljöpåverkan stor, liten eller ingen. Stor miljöpåverkan redovisas med ett S, liten med ett L och ingen med ett streck. Checklistan är indelad i två delar. Först beskrivs platsen och dess omgivning samt hur den kan komma att påverka planområdet, om där finns betydande störningar idag (1). Därefter görs en konsekvensanalys för att visa den påverkan och de störningar som kan uppstå som en följd av genomförandet av planen (2). Kategorierna fr.o.m. Lagenligt skyddad natur t.o.m. Hushållning med naturresurser utgör Ekosystemtjänster, och ligger till grund för bedömning om kompensationsåtgärder kan bli aktuellt.

Detaljplanens syfte är att möjliggöra bostäder och utemiljöer som genom dess utformning och placering tar hänsyn till de natur-, kultur och landskapsvärden som Nolåns dalgång inrymmer. Vidare syftar detaljplanen till att utgöra en länk i en framtida västlig expansion av Bollebygds tätort. Detaljplanen avser fastigheten Fjällastorp 3:6

Översiktskarta över planområdet. Källa: Lantmäteriet

1. Platsen och omgivningens påverkan på planområdet

Miljöpåverkan	Kommentar:	
Befintliga störningar på platsen Utsläpp till luft och vatten, vibrationer, buller, risker, farligt gods, radon, markföroreningar, översvämning, ljusförhållanden, lokalklimat, störande verksamheter, elektromagnetiska fält osv.	Planområdet består uteslutande av obebyggd jordbruksmark. Planområdet inrymmer inga kända risker eller störningar.	-

2. Planens konsekvenser – påverkan på platsen och omgivningen

Miljöpåverkan	Kommentar:	
Stadsbild/Landskapsbild Struktur, dominans, helhet eller uppdelat/fragmenterat, skala, synfält	Detaljplanen påverkar både landskapsbild och kulturmiljö då området befinner sig i Nolåns dalgång som i sig är ett regionalt viktigt område för odling som också innehåller kulturhistoriska värden. Där inte växtlighet stör sikten så är det långa siktlinjer längs dalgången. I områdets direkta närhet utgör Bollebygds kyrka ett särskilt viktigt landmärke. Kommunen har tidigare tagit fram en Landskapskaraktärsanalys för Nolåns dalgång. I denna beskrivs slänterna i dalgången samt gården Kesebol som särskilt känsliga för tillkommande bebyggelse. Aktuellt planförslag avser att bygga bostäder nere i dalgången och ingen bebyggelse planeras i direkt anslutning till gården. Gårdens sammanhang i landskapet påverkas oavsett av planförslaget, då den i dagsläget till största del är omgiven av jordbruksmark, som till viss del genom planförslaget blir bebyggd. En lokaliseringstudie är under framtagande och handlingarna kompletteras med resultat av denna inför samrådet.	L
Trafik och kommunikation Trafiksituation, trafikmängd och flöden, riksintresse för väg, järnväg, kommunikation	Kringliggande vägar och korsningar har en låg belastningsgrad. Då planområdet inte har någon kollektivtrafikhållplats med regelbundna avgångar i direkt anslutning väntas nyttjandet av bilen bli relativt högt.	L
Säkerhet Säkerhet explosionsrisk, farliga transporter, olycksrisk, synergieffekter, elektromagnetiska fält. Verksamheter	Riksväg 40 som utgör primärled för transport av farligt gods ligger ca 1,2 km från planområdet och utgör därför ingen risk. I	-

Miljöpåverkan	Kommentar:	
som medför risk för och har skyddsavstånd.	övrigt finns inga identifierade risker inom eller i anslutning till planområdet.	
Markmiljö och geologi Finns det risk för föroreningar, risk för sättningar ras eller skred. Kan planen medföra skada av geologisk formation, sediment, rullstensås, drumlin område, översvämning etc.	Inga indikationer på markföroreningar finns inom planområdet. Vidare visade geoteknisk utredning på att marken var lämplig för tänkt byggnation.	-
Miljömål som påverkas T.ex. god bebyggd miljö, frisk luft, begränsad klimatpåverkan, grundvatten av god kvalitet osv.	Bedömning görs att ett genomförande av planförslaget kommer gynna miljömålen <i>begränsad klimatpåverkan</i> och eventuellt <i>ingen övergödning</i> . Skulle området kvarstå som jordbruksmark och brukandet återgår finns risk att övergödande ämnen nyttjas inom jordbruket. Planförslaget med bostäder i närheten av Bollebygds centrum bedöms stärka underlaget för kollektivtrafiken samt medföra ytterligare incitament för utbyggnad av det kommunala gång- och cykelnätet. Detaljplanen har en begränsad positiv påverkan på målet <i>Levande sjöar och vattendrag</i> genom att befintlig bäck blir del av dagvattenhanteringen vilket möjliggör ytor för översvämning. Målet <i>ett rikt odlingslandskap</i> missgynnas av planen i och med ianspråktagandet av jordbruksmarken och innebär en påverkan på de arter som lever i området idag. Dock sparas en större yta son natur centralt i området. Inga biotopsskyddade områden bedöms påverkas negativt av planförslaget. <i>God bebyggd miljö</i> påverkas positivt genom att planförslaget bidrar till en utveckling av tätorten och negativt genom att kultur- och naturvärden påverkas negativt i och med ianspråktagandet av jordbruksmarken. Livsmiljöerna för odlingslandskapets arter minskar vilket missgynnar målet <i>ett rikt växt och naturliv</i> , dock tas hänsyn till detta mål genom bevarandet av grönstråket. I övrigt bedöms inte planförslaget påverka övriga miljömål i nämnvärd utsträckning.	L
Miljökvalitetsnormer Miljökvalitetsnormer för luft, buller och vatten.	Då planområdet är beläget utmed Hindåsvägen så påverkas det av trafikbuller. Åtgärderna i detaljplanen bedöms innebära att gällande riktvärden inte överskrids. Genomförd dagvattenutredning konstaterar att det inte föreligger någon risk för att överskrida	-

Miljöpåverkan	Kommentar:	
	<p>miljökvalitetsnorm för vare sig grundvatten eller ytvatten, såvida rekommendationerna i utredningen följs.</p> <p>Trafikalstringen till följd av ett genomförande av detaljplanen bedöms påverka MKN för luft men det finns inga indikationer på att riktlinjer överskrids. I gällande översiktsplan framgår det att risken för människors hälsa i relation till luftkvalitet bedöms som liten under förutsättningen att översiktsplanen följs i den framtida planeringen. Planförslaget bedöms i sin helhet rymmas inom översiktsplanens intentioner.</p>	
<p>Lagenligt skyddad natur Naturreservat, riksintresse för natur, friluftsliv, natura 2000, biotopskydd, fridlysta arter, strandskydd, osv.</p>	<p>Inom planområdet finns ett antal biotopsskyddade objekt i form av odlingsröse, stenmurar och dike. Dessa objekt är planlagda som natur i aktuell detaljplan för att säkerställa att de skyddas. Inom området har både sånglärka och ask observerats, som båda är rödlistade arter. Asken bedöms ej påverkas negativt av planförslaget. Sånglärkan var vid tiden för naturvärdesinventeringen klassad som nära hotad, numera är den klassad som livskraftig. Hela området ses som ett landskapsobjekt där flera värdeelement och naturobjekt tillsammans bildar ett landskapsobjekt som tillsammans har betydelse för fågelfaunan och fladdermöss i området. Genom att exploatera i området kommer sannolikt fågellivet samt eventuella fladdermöss påverkas negativt.</p>	L
<p>Biologisk mångfald Annan värdefull natur; variation av biotoper och livsmiljöer, t.ex. ekologisk känslighet (mossmarker och våtmarker), gamla/grova träd eller höga naturvärden (utan lagskydd). Fragmentering av sammanhängande grönstruktur (spridningsvägar)? Påverkas pollinering?</p>	<p>Inom planområdet finns ett naturvärdesobjekt identifierat i form av en fuktäng med påtagligt värde (klass 3). En kärlväxtinventering planeras genomföras under sommaren 2023 och handlingarna kompletteras med resultat av denna inför granskningen.</p> <p>Hela området ses som ett landskapsobjekt där flera värdeelement och naturobjekt tillsammans bildar ett landskapsobjekt som tillsammans har betydelse för fågelfaunan och fladdermöss i området.</p> <p>Miljömässigt är planområdet idag relativt homogent och består uteslutande av</p>	-

Miljöpåverkan	Kommentar:	
	jordbruksmark. Tillkommande villatomter bedöms påverka den biologiska mångfalden positivt genom planteringar och odlingar inom tomtmarken.	
<p>Rekreation och kulturlandskap Tillgång/närhet till grönområden med rofyllda naturmiljöer, idrottsaktiviteter, naturpedagogik, och mötesplatser. Riksintresse för kulturminnesvård, byggnadsminne eller fornminne. Kulturhistorisk betydelse (historia, identitet, religion). Kultur innefattar även byggnader som har eller kan tänkas ha kulturvärde.</p>	<p>Det finns inga kända kulturlämningar eller utpekade kulturmiljöer av riksintresse i området. Genomförd arkeologisk utredning pekar ut ett fynd i planområdets västra del, dock bedömdes det sakna antikvarisk relevans och planförslaget bedöms därför inte påverkas av fyndet.</p> <p>Planområdet är lokaliserat i Nolåns dalgång som ingår i ett bevarandeprogram för regionalt värdefullt odlingslandskap för dåvarande Älvsborgs län. Bebyggelsen kommer påverka landskapsbilden och befintlig bebyggelses relation till odlingslandskapet. Hänsyn har dock tagits till kunskaps- och planeringsunderlag för Nolåns dalgång (framtaget 2019) med avseende på höjd och placering av byggnader.</p>	-
<p>Klimatanpassning Platsens förmåga att erbjuda: bullerdämpning, dagvattenhantering, temperaturreglering, vindskydd, skuggbildning, solexponering, luftrening, koldioxidinlagring? Medför exploateringen negativa luftströmmar, ökat buller, försämrade ljusförhållanden, störande vibrationer, vatten- och luftföroreningar?</p>	Dagvatten fördröjs och renas inom området genom diken och damm. Konsekvenser vid skyfall beskrivs i dagvattenutredningen. I ett fåtal punkter kan vatten ansamlas vid ett skyfall, men dessa bedöms kunna hanteras i nästkommande skede. Bostäderna klarar gällande riktvärden för trafikbuller och föreslagen exploatering väntas ej generera sådan trafik så att bullersituationen påverkas nämnvärt.	-
<p>Hushållning med naturresurser Nyttjandet av ändliga naturresurser, t.ex. exploatering av oersättlig jordbruksmark? Leder planens genomförande till alstring av avfall eller föroreningar? Påverkas platsens förmåga att erbjuda matproduktion (odling och biodling) och färskvatten?</p>	En utbyggnad av detaljplanen innebär att jordbruksmark tas i anspråk till fördel för ca 60 bostäder. En lokaliseringsutredning är under framtagande och handlingarna kompletteras med resultat av denna inför samrådet.	L
<p>Checklista för begränsad klimatpåverkan – Regional utveckling och samverkan i miljömålssystemet</p>		
Totalförsvaret	Detaljplanen bedöms inte påverka totalförsvarets intressen. Se separat checklista.	

Miljöpåverkan	Kommentar:	
<p>Totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen (msb.se)</p> <p>MSB föreslår att de lagar som har en koppling till 3 kap. 9 § miljöbalken även tar upp frågan om totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen, både vid undersökning av betydande miljöpåverkan och vid miljökonsekvensbeskrivning.</p> <p>Flera åtgärder som vidtas för ökad robusthet kan tillsammans ha en betydande miljöpåverkan. Detta kan leda till kumulativa effekter som ingår i miljöbedömningsprocessen.</p> <p>Genom att beakta totalförsvarsperspektivet kan både yttre händelsers påverkan på området vara viktiga perspektiv liksom de potentiella risker för miljöeffekter som genereras genom genomförandet av planen. Totalförsvarsperspektivet kan påverka behovet av åtgärder för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa sådana negativa miljöeffekter.</p> <p>Om informationen är säkerhetsskyddsklassificerad ska den bara fungera som ett underlag och inte delas öppet i planarbetet.</p> <p>Ta kontakt med beredskapssamordnaren. Fyll i MSB:s checklista (bilaga 1).</p>		

Sammanfattande bedömning

En undersökning avseende betydande miljöpåverkan har gjorts. Omgivningsförutsättningarna och den påverkan detaljplanen innebär för miljön, hälsan och hushållningen redovisas i denna beskrivning. Inom planområdet tillåts användning för bostäder, tekniska anläggningar, gata och natur. Avsikten är att möjliggöra villabebyggelse i upp till två våningar och högsta nockhöjd regleras därför på plankartan, för att på så sätt begränsa påverkan på landskapsbilden. Vidare möjliggörs ett bredare grönstråk centralt i området för att bibehålla siktlinjer i landskapet men också för att utgöra spridningskorridor i landskapet. Fördröjning och rening av dagvatten regleras i plankartan. Slutsatsen är att miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning, MKB, inte erfordras då planförslaget är förenligt med nu gällande översiktsplan samt att hänsyn tas till de olika identifierade värdena inom planområdet. Vidare bedöms planförslagets påverkan på området och dess omgivning vara begränsad, bortsett från ianspråktagandet av jordbruksmarken. En lokaliseringsutredning är under framtagande och handlingarna kompletteras med resultat av denna inför samrådet.

Undersökningen av betydande miljöpåverkan har kommit fram till att det är viktigt att belysa följande frågor i detaljplanen:

- Planförslagets ianspråktagande av jordbruksmark.
- Planförslagets påverkan på landskapsbild och kulturmiljö i dalgången.
- Planförslagets påverkan på fåglar och fladdermöss.

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Undersökningen är utförd av AL Studio genom Karl Sandman och Johan Altenius.

Helen Ashman
Planarkitekt

Anna Lund
Plan- och exploateringschef

Bilaga 1. Totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen – checklista

Denna bilaga är till stöd för dig när du ska bedöma detaljplanens påverkan på totalförsvarets intressen. Den sammanfattande bedömningen skrivs i tabellen ovanför. Tabellen för bilaga 1 är utformad av Försvarsmakten. Totalförsvaret är all verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig. Totalförsvaret består av militärt försvar, civilt försvar och enligt vissa även psykologiskt försvar.

Förekomst	Totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen	Planens påverkan				Kommentar
		Betydande	Ja	Osäkert	Nej	
	Finns det tänkbara mål (militära eller civila) inom planområdet? T.ex. militära flygplats, militära hamnar, ledningsfunktioner, reservbaser, förråd m.m., civil infrastruktur av särskild betydelse (el, elektroniska kommunikationer och väg eller järnväg).				X	Undvik att placera bebyggelse i närheten eller utforma bebyggelse som riskerar att utsättas för hot så att den är motståndskraftig mot splitter och andra följdverkningar. Detta kan ske genom val av byggnadskonstruktioner och byggnadsmaterial.
	Finns det verksamheter som medför risk för omgivningen inom planområdet? T.ex. placering och lokalisering av bostäder i närheten av farlig verksamhet.				X	Undvik att placera bebyggelse i närheten eller utforma bebyggelse som riskerar att utsättas för hot så att den är motståndskraftig mot splitter och andra följdverkningar. Detta kan ske genom val av byggnadskonstruktioner och byggnadsmaterial.
	Finns det svårutrymda verksamheter inom planområdet?				X	Tänk på att beakta möjligheten till utrymningen.
	Finns det skyddsobjekt inom planområdet?				X	
	Finns det samhällsviktig verksamhet (verksamhet, tjänst eller infrastruktur) inom planområdet?				X	

Förekomst	Totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen	Planens påverkan				Kommentar
		Betydande	Ja	Osäkert	Nej	
	Berör planen installationer av utrustning för utomhusvarning?				X	
	Innebär planen behov av att analysera utbyggnad av utomhusvarning?				X	
	Berör planen befintliga skyddsrum?				X	
	Berör planen andra frågor med koppling till befolkningsskyddet, t.ex. utrymning och inkvartering?				X	
	Bidrar planen till ökad robusthet?				X	